

art

YASMINA REZA

Direcció **MIQUEL GORRIZ**

orella arquillué villanueva

Una producció de FOCUS, MOLA PRODUCCIONS, BITÒ PRODUCCIONS i VERTEATRO

Patrocinadors

Amb el suport de

Generalitat de Catalunya
Departament de Cultura

Què? *Art* de Yasmina Reza

Qui? Pere Arquillué, Francesc Orella i Lluís Villanueva

Art, de la dramaturga francesa **Yasmina Reza**, és un dels **fenòmens teatrals** més internacionals. Aquesta és la primera versió catalana d'aquesta obra amb una adaptació signada per Jordi Galceran i amb direcció de **Miguel Gorriz**.

Art reuneix tres grans noms de l'escena catalana per primera vegada damunt dels escenaris: **Pere Arquillué, Francesc Orella i Lluís Villanueva**. Un quadre en blanc i el preu de la seva adquisició posarà a prova l'amistat de tres homes que semblava impossible de trencar.

Estrenada l'any 1994 i ambientada al París de finals de la dècada de 1980, *Art* és una comèdia intel·ligent i enèrgica sobre l'art i el valor de l'amistat. S'ha representat amb gran èxit arreu del món i s'ha traduït a més de 35 llengües.

Sinopsi

“Marc, sol.

El meu amic Sergi ha comprat un quadre.

És una... tela, si fa no fa, d'un metre seixanta per un metre vint, pintada de blanc. El fons és blanc i si mig acluques els ulls s'hi poden entreveure unes ratlles fines, transversals, blanques.

El Sergi és amic meu de fa molt temps.

És un xaval que ha triomfat, és dermatòleg i és amant de l'art.

Dilluns passat vaig anar a veure el quadre que el Sergi s'havia comprat el dissabte anterior, un quadre que feia mesos que perseguia.

Un quadre blanc, amb unes ratlles blanques”.

ART, de Yasmina Reza.

**"A l'univers de l'art totes les relacions són molt intenses,
van directament a l'essència de l'home."**

Yasmina Reza, autora

Una anàlisi sobre la subjectivitat de l'art

Poques vegades un quadre blanc, o millor dit, un quadre pintat de blanc, ha portat tant de rebombori. Sou a punt de veure *ART*, de Yasmina Reza. Una comèdia brillant. Un fenomen teatral que s'ha passejat i es passeja per tots els teatres del món des del 1994.

La majoria de vosaltres veureu *ART* per primer cop. Molts de vosaltres, però, segurament N'heu vist alguna altra producció abans, i és possible que alguns fins i tot hàgiu vist més d'un muntatge de l'obra. Com és això?

Yasmina Reza ha construït un poderós i alhora subtil artefacte teatral, gairebé perfecte, que demana una i altra vegada tres grans actors per fer-lo detonar. Tornem a veure *ART* de la mateixa manera que tornem a l'òpera per veure un cop més *Le nozze di Figaro* o *La Traviata*. Per gaudir de noves interpretacions, de nous muntatges i noves perspectives d'unes obres amb una fusteria teatral tan sòlida que sabem que no ens decebran. En teatre, fora dels clàssics, això no acostuma a passar.

La idea del quadre blanc i els tres amics, l'extraordinària originalitat d'aquest punt de partida, i el seu brillant i intel·ligent desenvolupament dramàtic, així com la depuradíssima esgrima dialèctica dels personatges, ens continuen fascinant.

La meva feina ha estat, com sempre, posar-me al servei de la peça i dels actors. Dirigir un èxit no es fàcil, però comptar amb actors com el Pere, el Francesc i el Lluís facilita molt les coses. Han estat moltes hores de plaer, moltes hores treballant paraula a paraula, frase a frase, silenci a silenci, per conèixer a fons la partitura i saber trobar-hi l'afinació perfecta, el to correcte, l'estil adequat. Espero de tot cor que ho hàgim aconseguit i que us ho passeu tan bé i rieu tant com hem fet nosaltres. Un últim comentari: si la missió de l'art ha de ser sacsejar, qüestionar, fins i tot incomodar, el quadre pintat de blanc és, definitivament i sense cap mena de dubte, una obra mestra. Finalment ho he entès:

El quadre blanc era un forat negre!

Miquel Gorriz

Art és una joguina. Sembla senzilla, lleugera, però cada sentiment, cada paraula és al seu lloc, com en una bona cançó. Quan t'enfrontes a la traducció d'un text així l'únic que vols és aconseguir els mateixos efectes que l'autor va aconseguir en la seva llengua. Yasmina Reza és una gran escriptora de teatre perquè no ho escriu tot, deixa un gran marge perquè la interpretació completi el significat del que ella ha posat sobre el paper. El sentit final de cada rèplica és en mans dels actors, de la seva intenció en pronunciar-la. Quan tradueixes un text així corres el perill de ser massa explícit, d'aclarir el subtext, i *Art* és una obra l'escriptura de la qual ratlla la perfecció precisament perquè és més important el que no es diu que no pas el que es diu. Per això he convertit els personatges en catalans, perquè no afectava gens la trama i em permetia mantenir amb més fidelitat el joc d'insinuacions dels personatges. Traduir teatre no és traduir el que l'autor ha escrit, sinó la intenció del que ha escrit.

A veure si ens n'hem sortit.

Jordi Galceran

La crítica ha dit...

“Orella, Arquillué i Villanueva, un majúscul trio per a la comèdia de Yasmina Reza.”

José Carlos Sorribes, *El Periódico*

"Impecable artilugio teatral para el lucimiento de sus protagonistas."

Juan Carlos Olivares, *El País*

"Amb una tripleta d'actors impecable, hi ha diversió per estona."

Joan-Anton Benach, *La Vanguardia*

“Exquisida traducció de Jordi Galceran. Precisa direcció de Miquel Gorriz en clau d'un trio de clowns amb un hàbil joc d'entrades i sortides que afavoreixen el trepidant ritme de la funció.”

Santi Fondevila, *Ara*

"Un excelente espectáculo que entretiene, divierte e incita a la reflexión."

Maria José Ragué, *El Mundo*

"Casi veinte años de gozosa discusión. Vayan a ver *Art*."

Sergi Doria, *ABC*

Pagaries

200.008 €

per un

quadre

blanc?

Antrios

Pintor (1910 – 1980)

És conegut mundialment com una de les figures centrals de l'art abstracte entre els anys 50 i 60.

Va formar part del grup d'artistes novaiorquesos denominat **expressionistes abstractes**. Per a ells, la investigació artística havia de ser aliena a tota contaminació externa. El seu art no tenia relació amb el món material, era altament expressiu i tenia un marcat contingut emocional.

Obra

Les seves obres més representatives, quadres a gran escala de formes geomètriques i colors ben definits, utilitzen mitjans simples per evocar respostes emocionals. Algunes de les seves peces més conegudes són:

- Posta de sol lluminosa, 1920
- Capvespre a bosc frondós, 1966
- Negra nit de solstici d'estiu, 1941
- Paret de Santorini, 1962

Fitxa artística

Autora Yasmina Reza
Traducció Jordi Galceran
Direcció Miquel Gorriz

Amb

Pere Arquillué
Francesc Orella
Lluís Villanueva

Escenografia Jon Berrondo
Il·luminació Jaume Ventura
Vestuari Nina Pawlowsky
Espai sonor Toni Ubach
Ajudant de direcció Anna Maria Ricart

Direcció de producció Amparo Martínez/ Anna Rius
Cap de producció Maite Pijuan
Producció executiva Raquel Doñoro
Direcció tècnica Moi Cuenca
Responsable tècnic Carles Capdet

Regidora/sastressa Marta Gonzalez / Silvia Domingo

Responsable tècnic Gira Jordi Larrea
Tècnics de llums Jaume Ventura, Gonzalo Millera
Maquinistes Jordi Larrea i Ivan Piñol

Construcció escenografia Pascualín, Taller d'escenografia Jordi Castells

Prensa Anna Casasayas i Marta Ferrà
Màrqueting i comunicació Publispec
Reportatge fotogràfic David Ruano
Disseny Gràfic Santi & Kco

Agraïments: María Araujo i David Arnau

És una producció de Focus, Mola Produccions, Bitó Produccions i Verteatro

Primera representació Teatre Municipal de Girona el 8 de octubre del 2016

Col·laboradors de l'espectacle: Cottet i Punto Blanco
Durada de l'espectacle: 1h 30 min aprox

Yasmina Reza – autora

Esriptora i actriu francesa. Va estudiar teologia i teatre a la Universitat París X i a l'escola de Jacques Lecoq.

Comença com a actriu en obres de Molière, Marivaix o Sacha Guitry. L'any 1987, el seu primer text, *Conversations après un enterrement*, estrenat a La Villette de París, va obtenir el Premi Molière a la millor obra teatral. El 1988 va ser nominada als Molière per la traducció al francès de la versió de Steven Berkoff de *La metamorfosi* de Franz Kafka, i el 1990 el va obtenir per la millor producció *fringe* amb *La traversée de l'hiver*. L'any 1994 estrena *Art*, la seva obra més coneguda, a Berlín i a París. Amb aquest muntatge va rebre tres premis Molière: millor autora, millor obra i millor producció.

Art es representa internacionalment i rep els premis a la millor obra a Londres i a la millor obra estrangera a Berlín, entre altres. Reza també ha rebut els premis Olivier i Tony per *Un déu salvatge*.

L'any 1997 escriu el seu primer llibre de relats, *Hammerklavier*, i el 1999, la seva primera novel·la: *Une désolation*, seguida d'*Adam Haberberg*, el 2003. El 2005 es publiquen els relats *Nulle part* i *Dans la luge d'Arthur Schopenhauer*. Des de l'any 2006 va seguir Nicolas Sarkozy durant la seva campanya electoral per elaborar un llibre-enquesta publicat posteriorment. Recentment ha dirigit l'adaptació cinematogràfica d'*Una comèdia espanyola* sota el títol de *Chicas*, amb guió propi i Carmen Maura al repartiment.

Teatre

2007 *Le dieu du carnage*
2004 *Une pièce espagnole*
2000 *Trois versions de la vie*
1995 *L'Homme du hasard*
1994 *Art*
1989 *La traversée de l'hiver*

Novel·les

2013 *Heureux les heureux*
2007 *L'aube le soir ou la nuit*
2005 *Dans la luge d'Arthur Schopenhauer*
Nulle part
2003 *Adam Haberberg*

Guions

2000 *Le pique-nique de Lulu Kreutz*
1983 *Jusqu'à la nuit*

Miquel Gorriz – director

Llicenciat en interpretació a l'Escola Superior d'Art Dramàtic del Vallès, Institut del Teatre, amb matrícula d'honor. Des del 2002 és professor d'interpretació i director adjunt de l'Escola d'Òpera de Sabadell i, des del 2009, professor d'interpretació i director d'escena del Taller d'Òpera de l'Escola Municipal de Música de Terrassa. Del 2010 al 2014 va ser professor d'interpretació del Conservatori Superior de Música del Liceu de Barcelona i director d'escena de la Jove Companyia d'Òpera.

Membre del Teatro Fronterizo, va debutar com a actor l'any 1986 amb José Sanchis Sinisterra a *Ñaque o de piojos y actores*, i com a autor i director amb Sergi Belbel a *Minim.mal Show*. El 1988 va obtenir el premi Adrià Gual juntament amb Anna Ullibarrí i va fundar la Companyia Minim.mal.

Creador dilatat i eclèctic per naturalesa, a partir de 1990 compagina la direcció de teatre i òpera amb l'actuació, la docència i la música. Dels seus últims treballs com a director destaquem:

- *La Mel*, de T. Guerra, amb Xicu Masó (Temporada alta 2005, El Maldà 2015)
- *Il Signor Bruschino* de G. Rossini (Jove Companyia d'Òpera del Conservatori del Liceu, 2013)
- *Molly Sweeney* de Brian Friel, Premi Quim Masó 2011 (Festival Temporada Alta i Grec 2012)
- *La Cambiale di Matrimonio* de G. Rossini (Jove Companyia d'Òpera del Conservatori del Liceu, 2012)
- *Violines y trompetes* de Santiago Moncada (Teatre Borràs, 2012)
- *Murphy (Tragèdia Handsome House)* de J. Faneca (Companyia Vol-Ras, 2011)
- *Visca els nuvis* de Jan de Hartog (Teatre Condal, 2011)
- *Primer Amor* de Samuel Beckett que va rebre el Premi Ciutat de Barcelona i el Premi Nacional de Teatre 2011 (Festival Grec, 2010)
- *Doble contra senzill* de María Barbal (El Cellar d'Espectacles, 2008)
- *El silenci del mar* de Vercors (2008)
- *Fil de memòria*, lectures de Gabriel Ferrater (Teatre Lliure Montjuïc, Temporada 2006-07)

Pere Arquillué – actor

Actor d'una extensíssima trajectòria tant en teatre com en cinema i televisió. En actiu des del 1990, durant els últims anys destaca la seva participació teatral a:

- *El preu* d'Arthur Miller, dirigida per Sílvia Munt (2016)
- *Victòria*, escrita i dirigida per Pau Miró (2016)
- *Krum* de Hanoch Levin dirigida per Carme Portaceli (2015)
- *Els veïns de dalt*, escrita i dirigida per Cesc Gay (2014-2015)
- *Un enemic del poble* d'Henrik Ibsen, dirigida per Miguel del Arco (2014)
- *La casa cremada* d'August Strindberg, dirigida per Lluís Pasqual (2013)
- *Qui té por de Virginia Woolf?* d'Edward Albee, dirigida per Daniel Veronese (2011-2013)
- *Cyrano de Bergerac* de Carlo Goldoni, dirigida per Oriol Broggi (2012-2013)
- *L'arquitecte* de David Greig, dirigida per Julio Manrique (2011)
- *El dúo de la africana* de Xavier Albertí i Lluïsa Cunillé, dirigida per Xavier Albertí (2009)
- *Boris Godunov* de David Plana i Àlex Ollé, dirigida per Àlex Ollé (2008)
- *Santa Joana dels escorxadors* de Bertolt Brecht, amb direcció d'Àlex Rigola (2004-2006)
- *Juli César* de William Shakespeare, dirigida per Àlex Rigola (2002-2004)
- *Fedra* de Racine, amb direcció de Joan Ollé (2002)
- *Olors* de Josep Maria Benet i Jornet, amb direcció de Mario Gas (2000)

També ha treballat sota la direcció de Xavier Albertí, Sergi Belbel, Calixto Bieito, Rafel Duran, Lluís Homar, Ariel García Valdés, Joan Ollé, Rosa M. Sardà, Josep M. Flotats, Georges Lavaudant, Àlex Rigola, Carlota Subirós i Gerardo Vera, entre d'altres.

En l'àmbit del cinema, ha participat en una quinzena de pel·lícules sota les ordres de Ventura Pons, Josep M. Forn, Carlos Saura i Fernando León de Aranoa i, més recentment, Lalo García (*Siete pasos y medio*) i Nacho García Velilla (*Que se mueran los feos*). En televisió destaca en els últims anys la seva participació a les sèries *La Riera*, *Cazadores de hombres* i *Mar de fons*, i en telefilms com *El pallaso i el Führer* i *L'estratègia del cucut*, entre d'altres.

Ha rebut una desena de premis, entre els quals destaquen tres premis Butaca al millor actor de teatre (2008, 2011 i 2012), dos premis de la Crítica Teatral a la interpretació (1997 i 2009), el Premi Ciutat de Barcelona 2011, el Premi Nacional de Cultura (teatre) el 2011 i el premi Jordi Dauder de la Mostra de Cinema Llatinoamericana de Lleida (2013).

Francesc Orella – actor

És un actor de cinema, televisió, teatre i doblatge. S'ha format a l'Institut del Teatre de Barcelona i al Herbert Berghoff Studio de Nova York, on ha fet cursos amb John Strasberg, Carol Rosenfeld, Carlos Gandolfo, Genadi Karatkov i Bob McAndrews.

Va debutar en sèries de televisió com *Estació d'enllaç* (TV3, 1994) *Secrets de Família* (TV3, 1995) i *El comisario* (Telecinco, 200). Actualment el podem veure a *Merlí* (TV3, 2015-2016).

L'any 1989 va debutar en el món del cinema amb *El pont de Varsòvia* dirigida per Pere Portabella. Posteriorment ha treballat a *La Teranyia*, dirigida per Antoni Verdaguer (1990), *El perquè de les coses* dirigida per Ventura Pons (1995), *Terra i llibertat* de Ken Loach (1995), *Morir(o no)* de Ventura Pons (2000) i *Alatriste* d'Agustín Días Yáñez (2006).

En teatre destaquen les seves interpretacions a:

- *El Zoo de Cristal*, dirigida per Mario Gas (1994)
- *Àngels a Amèrica*, dirigida per Josep Maria Flotats (1996)
- *L'auca del senyor Esteve*, dirigida per Adolfo Marsillach (1996)
- *Tot esperant Godot*, dirigida per Lluís Pasqual (1999)
- *La Tempestad*, dirigida per Lluís Pasqual (2006)
- *La caiguda*, dirigida per Carles Alfaro (2002)
- *Ròmul el gran*, dirigida per Carles Alfaro (2005)
- *Tío Vania*, dirigida per Carles Alfaro (2010)
- *Macbeth* dirigida per Carles Alfaro (2008)
- *L'estranger*, dirigida per Carles Alfaro (2013)
- *Un enemigo del pueblo*, dirigida per Gerardo Vera (2007)
- *Pàtria*, dirigida per Jordi Casanovas (2012)
- *El President*, dirigida per Carme Portaceli (2014)
- *Falstaff*, dirigit per Konrad Zschiedrich al Teatre Akadèmia (2016)

El 2008 va obtenir un dels premis Max al millor actor protagonista per la seva participació en *Un enemigo del pueblo*. El juny del 2009 fou guardonat amb el Premi Nacional de Teatre per la interpretació “contudent, singular, persuasiva, emotiva i impecable” en muntatges teatrals de tots els registres.

Lluís Villanueva – actor

Llicenciat en Art Dramàtic a l'Institut del Teatre l'any 1991 i en Filosofia a la Universitat Autònoma de Barcelona, el mateix any. Conegut pel gran públic per les seves aparicions televisives a *Plats bruts*, *Porca misèria*, *La sagrada família* o *La Riera*.

Té una gran trajectòria teatral, de la qual cal destacar:

- *Caïm i Abel* dirigit per Marc Artigau (2016)
- *Marits i mullers*, de Woody Allen, amb direcció d'Àlex Rigola (La Villarroel, 2015-2016)
- *L'art de la comèdia* d'Eduardo de Filippo (Teatre Nacional de Catalunya, 2015).
- *Els eufòrics* de Marc Angelet i Pep Pla (Grec & CAET, 2014)
- *Magical History Club* de Marc Crehuet (Minoria Absoluta, 2014)
- *El nom* de Matthieu Delaporte i Alexandre de la Patellière (Teatre Goya, 2012-2013)
- *Políticament incorrecte* de Ray Cooney (Teatre Condal, 2012)
- *Pluja constant* de Keith Huff (La Villarroel, 2011)
- *Lluny de Nuuk* de Pere Riera (Teatre Nacional de Catalunya, 2010)
- *A mi no em diguis amor* de Marta Buchaca (Teatre Nacional de Catalunya, 2010)
- *M de Mortal* de Carles Mallol (Teatre Nacional de Catalunya, 2010)
- *Los persas*, dirigit per Calixte Bieito (Companyia Romea, 2008)
- *Plataforma*, dirigit per Calixte Bieito (Companyia Romea, 2007)
- *Peer Gynt*, dirigit per Calixte Bieito (Companyia Romea, 2006)
- *Celebració (Festen)*, dirigit per Calixte Bieito (Companyia Romea, 2005)
- *El rei Lear*, dirigit per Calixte Bieito (Companyia Romea, 2004)
- *Primera plana*, dirigit per Sergi Belbel (TNC, 2003)

Ha rebut el premi Butaca al millor actor de repartiment en dues ocasions: per la seva interpretació a *El nom* (2013) i *Plataforma* (2007).

Tel. 93.309.75.38

www.focus.es

Sergi Calleja

scalleja@focus.es

Noemí Díaz

ndiaz@focus.es